

Raadsinformatiebrief

<i>Aan</i>	Raad
<i>Portefeuillehouder</i>	Johan Swaans
<i>Onderwerp</i>	Gevolgen niet structureel en reëel sluitende begroting
<i>Datum</i>	07-11-2019

Kennisnemen van

de consequenties van het indienen van een niet structureel en reëel sluitende begroting.

Inleiding

In de ordeelsvormende vergadering van uw gemeenteraad over de meerjarenbegroting 2020 – 2023 en het bijbehorende dekkingsplan d.d. 29 oktober jl., is geopperd om een niet sluitende begroting in te dienen. De gemeente wordt geconfronteerd met sterk gestegen kosten in het sociaal domein, die nauwelijks beïnvloedbaar zijn. Om die kostenstijging op te vangen zijn bezuinigingen op andere uitgaven en verhoging van inkomsten nodig. Met het vaststellen van een niet sluitende begroting wordt een signaal afgegeven aan het rijk, om meer middelen voor uitvoering van de Jeugdwet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning beschikbaar te stellen.

Informatie

De provincie Noord-Brabant oefent het toezicht uit op de financiën van de gemeenten in de provincie. Uitgangspunt daarbij is dat de gemeenteraad een reëel en structureel sluitende begroting vaststelt. Reëel sluitend betekent in dit kader dat de ramingen in de begroting realistisch zijn. Niet realistische ramingen worden door de provincie bij de bepaling van het begrotingsresultaat gecorrigeerd. Structureel sluitend betekent dat de meerjarenbegroting geen tekorten vertoont. Als de begroting niet reëel en structureel sluitend is, kan Gedeputeerde Staten (GS) beslissen dat de gemeente onder preventief toezicht wordt geplaatst. Hieronder geven wij in het kort de consequenties weer van preventief toezicht.

- De gemeenteraad is verplicht om binnen 13 weken (eventueel te verlengen met 13 weken) een herstelplan voor de begroting in te dienen. De provincie beoordeelt het herstelplan en kan de begroting alsnog goedkeuren, al dan niet onder handhaving van het preventief toezicht. Dit betekent dat lastige keuzes om het begrotingsevenwicht te herstellen, slechts worden uitgesteld.
- Het preventieve toezicht is erop gericht om te voorkomen dat de gemeente een beroep moet doen op de collectieve middelen van de gemeenten uit het gemeentefonds (artikel 12 Financiële Verhoudingswet). De beoordelingscriteria van een artikel 12 situatie worden daarom vaak toegepast. Dit betekent een intensieve bemoeienis van de provincie.
- De begroting en alle daarop volgende begrotingswijzigingen moeten eerst worden goedgekeurd door GS. In Goirle behandelen we jaarlijks tussen de 10 en 15 begrotingswijzigingen. Zolang de begroting niet is goedgekeurd kunnen wijzigingen daarop niet afzonderlijk worden goedgekeurd.

- Zolang de begroting niet is goedgekeurd mag de gemeente geen verplichtingen aangaan of uitgaven doen zonder voorafgaande toestemming van GS. GS kan bepalen voor welke posten en welke omvang dit geldt. Hierover worden met het bestuur afspraken gemaakt. Dit om te voorkomen dat de reguliere bedrijfsvoering, de uitvoering van wettelijke taken en uitvoering van beleid onnodig worden verstoord. Over gevraagde goedkeuring van uitgaven en aangaan van verplichtingen moet GS binnen 2 maanden beslissen.
- Alleen in geval van dringende spoed mogen (nieuwe) verplichtingen worden aangegaan zonder verkregen goedkeuring van GS. Het gaat om uitgaven waarvoor GS niet tijdig toestemming kan geven. Of de noodzaak hiertoe aanwezig is, is ter beoordeling van de raad. Raadsleden die voor stemmen, terwijl later goedkeuring door GS wordt onthouden kunnen persoonlijk aansprakelijk worden gesteld.
- De toezichthouder gaat samen met de gemeente op zoek naar de oplossing. Dit is meestal een periode van intensieve dialoog, zowel ambtelijk als bestuurlijk.
- Nadat een gemeente onder preventief toezicht heeft gestaan, kan de toezichthouder nog gedurende een periode van een jaar extra aandacht aan de gemeente besteden.

Bij de beoordeling van de financiële positie kijkt de provincie verder dan alleen het reëel en structureel begrotingsevenwicht. Dit betekent dat bijvoorbeeld ook naar de risico's, het weerstandsvermogen en de reservepositie wordt gekeken. Onze reservepositie is de afgelopen jaren verslechterd en ook in deze meerjarenbegroting doen wij een beroep op de algemene weerstandsreserve. De reservepositie vraagt dat maatregelen worden genomen voor herstel van het begrotingsevenwicht. We kunnen ons niet permitteren om dat op de lange baan te schuiven.

Vervolg

In de raadsvergadering van 12 november 2019 ligt de meerjarenbegroting met het dekkingsplan ter vaststelling voor. Wij verzoeken u nota te nemen van de gevolgen, indien u besluit om de begroting met een tekort vast te stellen.

Bijlagen

-
